

Örvény

(Irodalmi forgatókönyv)

Podmaniczky Szilárd, Happy Birthday to you című novellája nyomán írta Schwechtje Mihály

szereplők (tervezett szereposztással):

Főhős: Rubold Ödön

Femme Fatale: Gubás Gabi

Nő: Kiss Diánna Magdolna

Orvosnő: Pogány Judit

Öreg: Koltai János

1.kép

Az erkélyen megterítve, reggeli maradéka, a Főhős kávéát iszik odakint. Egy újság a nádfotelben. A Főhős az erkélyen áll, lassan issza kávéját, az elé tároló várost és az utcai forgalmat nézi. Egy busz megy el, oldalán óriásreklám, rajta a Femme fatale arca, valami kozmetikumot reklámoz. A bögrét az erkélyen hagyja, bemegy a szobába.

2.kép

Kilép a lakásból szemetes vödörrel, elindul lefelé, közben felér a lift. Lakásának ajtaja becsukódik. Felszalad a hangra, a lépcsőfordulóban azt látja, hogy a liftből kilép a Nő, és bemegy a lakásába kulccsal. Áll és értetlenül néz. Visszamegy a lakásához. Nem érti, mi történik. Áll a folyosón és azt érzi, talán a másik lakás az övé. Odategy a másik lakáshoz, a lábtörlő alól kilóg a kulcs. Kiveszi.

3. kép

Kinyitja az ajtót és bemegy. Ez egy jóval nagyobb lakás, mint az övé. Minden félhomályban van. Keresztül megy a helyiségeken, tekintetét a nyitott erkély felől érkező fény és a huzatban táncoló függöny vonzza. Nem ismerős neki semmi, a sarokban, a félhomályban ül egy öreg férfi tolókosiban. Elmegy mellette, nem veszi észre. Kilép az erkélyre. Áll, nézi az utcát, a város tárul elé. Ezt nézte egy erkéllyel arrébből is. Nem ért semmit. Meglátja a szomszéd erkélyen a kávé csészéjét. Visszafordul a szoba felé, és látja, hogy egy nő lép be fehér köpenyben, orvosi táskával. Felkapcsolja az állólámpát, az Öreg mellett, homlokon csókolja betegét, majd magától értetődően felhúzza a férfi karján az inget, vérnyomást mér. Leül mellé. A férfi nem tudja, most mit tegyen. Először visszahúzza magát az erkélynek abba a részébe, ahonnan a Doktornő nem láthatja. A férfi mintha fogást keresne a másik erkély felé, hogy átmásszon. Egy lábbal kilép, a másik lába még az erkély párkányán van. Ekkor hirtelen elkapja egy nő a bokáját. Ó reflexből

odakap. Az alatta lévő ablakpárkányon egy nő áll kint. A nő ekkor megtalálja ismét az egyensúlyi pontot, a férfi visszalép az erkélyre.

Férfi
Jézusom,
maga mit csinál?
Ki fog zuhanni.

A nő láthatóan öngyilkosságra készül.

Femme fatale
Segítenie kell rajtam.
Férfi
Asszonyom! Kérem lépjen vissza!

Femme fatale
Csak maga segíthet.
Ön itt az egyetlen idegen.
Olyan kicsi ez a falu,
engem itt mindenki jól ismer...

Férfi
Furcsa, nekem úgy tűnik,
mindenkinek nagyon ismerős vagyok...

Femme fatale
Segítsen nekem kérem!
Egyedül nem merem megtenni.

Férfi
Asszonyom én azt sem tudom, maga kicsoda.
Át kell jutnom.
Kérem lépjen vissza...

A Főhős ekkor egy fél mozdulatot hátralép, hogy bekukkantson a szobába. Mire visszafordul, a Femme fatale már nincsen sehol, az ablak nyitva, a függönyt mozgatja a levegő. Nézi, vajon bement, vagy lezuhant. Ekkor azonban az Orvosnő kilép hozzá, és megszólítja.

Orvosnő
Jó napot.
Hát hazajött?

A férfi, zavartan megfordul.

Férfi
Jó napot.
Orvosnő
Már ideje volt.
Férfi
Hát igen, igen.
Orvosnő
Nincsen jól...

Férfi

Mi baja?

Orvosnő

Mint eddig, csak előrehaladott.

Jöjjön be,

megmosdatjuk rendesen.

Az Orvosnő a mondatot úgy fejezi be, hogy már fordul is vissza a lakásba. A Főhős megy utána.

4.kép

A fürdőszobában fürdetik az öreget.

A nő szivaccsal mosdatja, a férfi áll egy törölközővel a kezében. A fürdő közepén ott áll a tolókcsci.

Orvosnő

Máskor is megmosom a hóna alját, és az arcát.

De látja a nyaka teljesen leporosodott...

5. kép

Este van. A főhős beadja az Öregnek a szert. Lefekteti, ahogy megágyaz, az ágy mögé beszorulva talál egy képet magáról és az Öregről (a Nő nincsen rajta) .

Kiáll a balkonra, nézi a várost és a szomszéd erkélyt. Kiszűrődik a fény. Bemegy, egy létrával jön vissza. Ez átér a szomszéd erkélyre. Pallóként lefekteti, majd átsétál rajta a szomszédba. Benéz a szobába. Házibuli van. Jönnek-mennek az emberek, egy pillanatra felbukkan a Nő is. A Nő a magasba emeli a poharát és úgy egy teljes kört táncol.

A Főhős nézi egy ideig a mulatságot. Aztán visszamászik a vasalódeszkán. Bemegy a szobába, kezébe veszi a képet, amin az Öreggel van, nézi egy darabig, majd bebújik mellé az ágyba.

6. kép

A Főhős a kukucsukálón nézi, ahogyan a Nő elmegy a szomszédból, egy hatalmas táskát húz a lift felé. A liftajtó becsukódik, ekkor kilép, a zárból kiveszi a kulcsot, azzal kinyitja az ajtót, majd a kulcsot beteszi a lábtörő alá. Bemegy. Körbenéz a lakásban, egy fiatalos lakás modern bútorokkal berendezve. A konyhában a reggeli nyomain, a mosogatóban tányér, kávézás maradékai. A pulton egy tiszta csésze van, mellette cukortartó, és egy tálkában édes keksz. Tölt magának a csészébe, tesz bele cukrot, vesz néhány kekszet, majd átmegy a nappaliba. Az erkélyajtó nyitva áll, kilép. Ott nádasztalon egy újság lapjait mozgatja a levegő. Leül, leteszi a kekszet, a kávé, belenéz az újságba, feláll, az újságot a fotelben hagyja. Az erkélyen áll, lassan issza kávéját, az elé táruló várost és az utcai forgalmat nézi. Egy busz megy el, oldalán óriásreklám, rajta a Femme fatale arca, valami kozmetikumot reklámoz. A bögrét az erkélyen kívül hagyja, bemegy a szobába.

7. kép

A Nő belép a házba, kezében papírzacskó és egy születésnapos torta. Jön a lift felé, a lift lent áll, beszáll, az Orvosnő épp a bejárathoz ér, a Nő nem veszi észre. Az Orvosnő orra előtt elmegy a lift. A liftben áll, a lift megáll egy köztes emeleten. A Femme fatale száll

be mellé. Pendely van rajta.

Femme fatale

lefelé mennék...

Nő

ez felfelé tart.

Femme fatale

mindegy akkor már felmegyek...

A liftben van egy nagy tükör. Állnak egymás mellett, a tükörben összeér a tekintetük egy pillanatra. A folyosón becsapódik az ajtó, a Nő papírzacskójának alja kiszakad. Szétgurul a konfetti, álarcok esnek ki a zacskóból. Femme fatale megszédül. Visszaegyesedik. A Nő egyedül szedegeti a kiszakadt zacskó tartalmát. A lift felér.

Nő

Kérem várjon, azonnal visszajövök.

Kiszáll a liftből és bemegy a lakásba. Femme fatale áll a csukott ajtajú liftben, kilát. Látja, ahogyan a főhős visszajön a szemetes vödörrel. Csodálkozva néz az ajtóban, aztán átmegy a másik ajtóhoz és ott, a lábtörlő alól kiveszi a kulcsot, bemegy. A nő kijön a lakásból, az Orvosnő felér, folyik róla a víz, köszön a nőnek. Femme fatale csak áll a liftben a Nő összeszedi a dolgait. Elköszön. Femme fatale lemegy a lifttel. A földszinten kiszáll, a postaládáját kinyitja, van benne egy üzenet. „*Jobb, ha végez magával, mert velünk rosszabbul jár.*” Miközben ezt olvassa, kiesik egy női pisztoly a postaládából.

8.kép

Az Orvosnő, az előszobában leült egy kicsit, hogy kifújja magát. A táskájából elővesz egy köteg összegyűrt fényképet, bemegy a mosdóba, széttépi azokat, és a vécében lehúzza. Arcot mos. Visszamegy az előszobába, összecsukja a táskáját, bemegy a nappaliba. Odamegy az Öreghez, felkapcsolja az állólámpát, homlokon csókolja betegét.

Orvosnő

Megjöttem.

Leül mellé, és vérnyomást mér.

Szép napunk van, igaz?

Az Öreg csak bámul maga elé. Az orvosnő nézi a vérnyomásmérőn a számokat. Felírja egy papírra, aztán beadja a gyógyszert az Öregnek. Ekkor veszi észre, hogy mocorgás van az erkélyen, elindul az erkély felé. A főhős egy pillanatra bekukkant a szobába, az orvosnő kilép, az ablakban áll Femme fatale, egy kesztyűs kéz befogja a száját és visszahúzza a szobába.

9. kép

A főhős felébred az Öreg nincs mellette az ágyban. Mikor meglátja, megrémül egy pillanatra. Utána kikel az ágyból, az ajtón kilép, és a lakásába benyit, ott teljes a sötétség. Éjjel van. Bent csend van. A nappaliba érve, hirtelen villany kapcsolódik. Egy csomó ember áll a szobában, a Nő áll tortával a kezében, -néhányan álarcban vannak - énekelnek neki születésnapra, majd sorra gratulálnak. Az orvosnő is ott van. A Nő megcsókolja.

Nő

Tessék felválni a tortát!

Számára idegen arcok jönnek, hogy gratuláljanak. A sarokban egy gyerek hegedülni kezd. A Főhős osztogatja a tortákat. A hegedűszó lassan elhallgat, a tömeg elvegyül. A nő odalép hozzá.

Nő

Mindenkit ide szerveztem neked.

Milyen vagyok?

Férfi

Hát ez az egész briliáns.

Nem is értem...

Nő

Akkor kapok egy csókot?

A férfi megcsókolja, a nő elvegyül a tömegben.

A főhős kimegy a konyhába. Egy álarcos áll ott. Leveszi az álarcát, amint meglátja a férfit, de nyomban vissza is teszi.

Femme fatale

Magáért jöttem.

Hogy segítsen rajtam.

Férfi

Egyelőre magamon se tudok.

Nem értem, mi történik velem.

Ezek engem ünnepelnek.

Femme fatale a táskájában kotorászik. Előveszi a pisztolyt.

Femme fatale

Kérem lőjön le!

Férfi

Mi ez itt?

Kik maguk?

Elárulná, mit csinálnak velem?

Femme fatale

Kérem, lőjön agyon!

Különben ezek megkínoznak.

Majd azt mondja öngyilkosság.

Úgyis ezt akarják mind.

Férfi

Kik mind?

Ekkor, egy itallal a kezében belép a Nő a konyhába.

Nő

Hát te meg itt kuksolsz,

mikor mindenki téged ünnepel?

Megragadja a Főhős kezét és viszi be a szobába. A szobában táncolnak. A Nő a magasba emeli a poharát és úgy egy teljes kört táncol. A Főhöst ez emlékezteti valamire. Az erkély felé néz. Lassan a tömegem keresztül elindul arra. Kinyitja az ajtót. Kilép, becsukja az ajtót, és az erkélyről bámul befelé. A Nőt is látja, az ismét a magasba emeli a poharát és

körbefordul. A Főhős nézi egy ideig a mulatságot, aztán a két erkély közötti létrán átmászik az Öreg lakásába. Ott még megnézi a közös képüket és lefekszik mellé az ágyba.

10.kép

A Főhős néz ki a lakás kukucskálóján, látja, hogy a nő egy hatalmas táskát húz a lift felé, kilép, és a lábtörlő alá teszi a kulcsot.

Az ajtót becsukja. (a kamera lassú mozgással visszafordul a lakásba.) Azt látjuk, hogy Femme fatale a függöny mögül kilép pendelyben, az Öreghez lép, megcsókolja, majd a férfi ölénél megnyitja a sliccét és az ölébe ül. (közösül vele)

A kamera közben a totálból nagyon lassan közelít, egészen addig, míg látjuk, hogy a nő a férfi nyakába csókol. Közben már egész közelibe érünk, és látjuk, amint injekciót nyom a férfi nyakába. Az Öreg felsóhajt, majd lebukik a feje.

A Doktornő az utcán jön, a Nő átmegy előtte az utcán, bemegy a házba. Nem sokkal rá, ő is eléri az ajtót, belép, látja, hogy elmegy előtte a lift. Megáll a postaládáknál, és a táskájából kivesz egy női pisztolyt és egy levelet. Bedobja a postaládába. Elindul felfelé gyalog.

Ezalatt az Öreg mozdulatlanul ül a szobájában, az ingaóra hangosan ketyeg.

A második emeletnél, az Orvosnő meglátja Femme fatale-t, aki pendelyben áll és várja a liftet. Összenéznek egy pillanatra, a lift megérkezik, F.F. beszáll, az Orvosnő visszajön az Öreg ajtajából és feloson F.F. lakásába az emeletre. Ezalatt a Főhős az erkélyről visszalép a szobába, nézi a tárgyakat. Némelyiket a kezébe is veszi.

Az Orvosnő nagyon gyorsan körbenéz, a könyvespolcon keresgél.

A Főhős a fiókokat húzogatja.

Az Orvosnő talál egy dossziét, ami tele van fényképekkel F.F.-ről és az Öregről. Elkezd nézegetni őket.

A Főhős talál egy dobozt fényképekkel. A képeken ő van és a nő. Amikor ezt meglátja, ijedtében leveri a vázát, ami széttörik. Láthatóan boldogok a képeken. Az egyik fotón az Öreg, a nő és ő van. Zsebre teszi ezt a képet.

Az Öreg csak ül mozdulatlanul a szobában. Az ingaóra jár.

Az Orvosnő megtalálja ugyanazt a képet, amit a főhős a másik lakásban talált, csak ezen F.F. is rajta van. Az Orvosnő begyűri a fotókat az orvosi táskájába, és gyorsan kiviharzik a lakásból. Elindul gyalog lefelé a lépcsőn.

A Főhős összesöpri a váza maradékát és a szemetesbe dobja, majd elindul kifelé a vödörrel.

Az Orvosnő jön a lépcsőn, az emeleten az ajtó becsapódik, ekkor a táskáján a zár kinyílik, Az Öreg képe mosolyog belőle.

Az Öreg ül, mozdulatlan, az ajtócsapódásra megáll az ingaóra, fejével egy hirtelen mozdulatot tesz az óra felé, a kép, amin ő van és a főhős (f.f. és a nő hiányzik) lezuhan a falról és beesik az ágy mögé.

Az Orvosnő összecsukná táskáját, de a zár darabokra esik. Hóna alá veszi a táskát, úgy takarja a tartalmát. Megy tovább a lépcsőn.

11.kép

A lift elindul F.F.-al lefelé, a Nő áll a folyosón, bemegy az Öreg lakásába, majd visszajön a folyosóra, zsebéből kesztyűt vesz elő, és fellopózik F.F. lakásába. Benyit, és ő is

kutatni kezd. A képeknek csak hült helyét találja. F.F. belép a lakásba, ő pedig gyorsan elrejtőzik a lakás egy zugába. F.F. zokogni kezd, gyógyszerért nyúl, fejéhez tartja a pisztolyt, de nincs mersze meghúzni. Kinyitja az ablakot és a párkányra kiáll. Ezen közben a Nő, lassan megpróbál kijutni a lakásból. Négykézláb indul el, közben a háttérben folyik a társalgás a főhős és F.F. között. A Nő eljut a két szoba határáig, ott meglátja F.F.-t az ablakban, odarohan, befogja a száját, és visszahúzza az ablakból.

Nő (suttogva)

Csak nem képezed, hogy hagyjuk,
hogymég ebből is hírverést csinálj!

Ezt szépen elintézed itt magadban,
Aztán elásunk valahol, mint egy kutyát.

F.F. félig ájultan a nő karja közé omolva hallgatja annak szavait.

Nő

Tessék itt van.

Ezzel kell megtenned!

Kezébe nyomja a pisztolyt, és elviharzik.

12.

A vécében úszik egy fényképdarabka. Az Orvosnő mossa az Öreg hátát, a Főhős a képet nézi a vécében. Az Orvosnő nyúl a törölközőért, a főhős átadja.

Orvosnő

Kegyetlen az a világ,
amelyik így bánik teremtményeivel.

Élő halott.

Megkukult.

Pedig micsoda férfi volt.

Istenem...

Maga már biztosan nem is emlékszik rá...

A nő nyúl az ingért. A főhős odaadja.

Főhős

Tényleg nem.

Semmire.

Orvosnő

Képzeld, milyen lehet,
mogszűnt számára idő és tér.

Mi is megszűntünk.

Reflexek, és idegek.

Ennyi maradt.

Nyúljon a hóna alá!

A férfi megemeli, az orvosnő a nadrágot adja rá. Miután ráadta a nadrágot, alátolja a tolokocsit a főhős pedig beleülteti. Az orvosnő kitolja a fürdőből.

Se emlékek,

Se érzelmek.

Talán valami

kavarog a fejében,

valami összefüggéstelen áramlás...

Visszatolja az Öreget a helyére. Az Orvosnő kezébe veszi a táskáját és elindul. A főhős a fényképet előveszi, amin az Öreggel és a Nővel van.

Főhős

Tud valamit arról,
hogyan ez mikor készülhetett?

Az Orvosnő a kezébe veszi a képet. Nézi egy darabig, majd visszaadja. Fogja a táskáját és elindul a kijárat felé.

Orvosnő

Ez volt.
Mindig is volt.
Csak néha szem előtt volt,
és volt, hogy kallódott valahol...

A Orvosnő jelentőségteljesen a Főhős szemébe néz és táskájába nyúl.

És még valami,

Egy fecskendő vesz elő, benne valami lötytyel.

alvás előtt ezt adja be neki.

Csak megcsípi a bőrt valahol, és alászúrja.

Kezébe nyomja és elmegy.

13.

Este van. A Főhős beadja az Öregnek a szert. Lefekteti, ahogy megágyaz, az ágy mögé beszorulva talál egy képet magáról és az Öregről (a Nő hiányzik róla). Kiáll a balkonra, nézi a várost és a szomszéd erkélyt. Kiszűrődik a fény. Az Öreg bent meghal

14. A Főhős alszik, az Öreg nincs mellette. Az erkélyen a függönnyt mozgatja a levegő, a főhős felnyitja a szemét, Femme fatale áll fölötte.

Femme fatale

Most már muszáj megtennie.

A Főhős felül, a képet, amin az Öreggel van Femme fatale kezébe nyomja.

Férfi

Ki ez a férfi?

Magának tudnia kell.

Femme fatale

Nekik ő volt az Isten.

De ez az Isten összeomlott.

Ők nem akarják ezt elhinni.

Ha elmondanám, milyen gyenge volt,
azt se hinnék el.

De én nem mondok semmit,
mert szeretem.

Nekik pedig a fájdalmukra bosszú kell.
Hogy a hősök megmaradjon,
kell egy bűnbak.
Ez boszorkányüldözés.
Ha meghalok, helyreáll a rend,
mert én vagyok az egyetlen tanú,
hogy ő egy csak szerencsétlen mániás volt.
Az ördög maga.
De az ördög sosem bukhat el,
Így rám húzza gúnyáját,
pusztuljak én,
ő pedig más alakban visszatér.

Nyújtja a pisztolyt.

Férfi

Tudja, én azt nem értem,
hogy miért tőlem kéri ezt.
Nem is ismerjük egymást.

Femme fatale

Mindig eljön az idő,
mikor két embernek találkoznia kell.
Onnantól ismerik egymást.
Itt az idő.
Húzza meg.

A Főhős agyonlövi F.F.-t. Az összecsuplik.

15.

A Nő kilép egy hatalmas táskával a lakásból, a táskát húzza a lift felé. A liftben bent áll az Orvosnő, segít behúzni a táskát a liftbe, a hullának kilóg belőle a karja. A liftajtó becsukódik, a Főhős kilép a lakásból, a lábtörlő alá teszi a kulcsot, benyit a másik lakásba. Ez egy jóval nagyobb lakás, mint az övé. Minden félhomályban van. Keresztül megy a helyiségeken, tekintetét a nyitott erkély felől érkező fény és a huzatban táncoló függöny vonzza. Nem ismerős neki semmi, a sarokban, a félhomályban ül egy öreg férfi toló kocsiiban. Elmegy mellette, nem veszi észre. Kilép az erkélyre. Áll, nézi az utcát, a város tárul elé. Ezt nézte egy erkéllyel arrébról is. Nem ért semmit. Meglátja a szomszéd erkélyen a kávé csészéjét. A Nő belép a szobába, az ágy fölé feltesz egy képet, amin az Öreg a Nővel van, majd az Öreghez lép, meglátja a nyakán a tűszúrás nyomát, eztán kimegy a lakásból. A Főhős a kávé csészéjét nézi a szomszéd erkélyen.

Vége.

